

■ Πορευόμενοι ἐν Μετανοίᾳ καὶ Εὐχαριστίᾳ πρὸς τὸ Σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ (δ')

Ἡ Ἄφλεκτος Κοιλία τῆς Παναγίας καὶ ἡ δροσοβόλος κάμινος τῆς Βαβυλῶνος «Τύπος» καὶ «πρωτότυπον»

«**Θαύματος ὑπερφυοῦς ἡ δροσοβόλος, ἐξεικόνισε κάμινος τύπον· οὐ γὰρ οὗς ἐδέξατο φλέγει νέους, ὡς οὐδὲ πῦρ τῆς Θεότητος, Παρθένου ἦν ὑπέδου νηδύν· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν·**
Εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον,
καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας».

Τὸ ὑπερφυσικὸ Θαῦμα τῆς Ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ, προεικόνιζε / συμβόλιζε ἐκείνη ἡ κάμινος, ἡ ὁποία ἀνέδιδε δροσιά, τότε στήν Βαβυλῶνα ἐπὶ Ναβουχοδονόσορος· διότι, δὲν κατέκαυσε τοὺς τρεῖς νεανίες, τοὺς ὁποίους δέχθηκε μέσα της, ὅπως καὶ τὸ πῦρ τῆς Θεότητος δὲν κατέκαυσε τὴν κοιλία τῆς Παρθένου Μαρίας, μέσα στήν ὁποία εἰσῆλθε· γιὰ τὸν λόγο αὐτό, μὲ ὕμνους ἄς ψάλλουμε: Ἄς εὐλογῇ / δοξολογῇ ὅλη ἡ κτίσις τὸν Κύριο, καὶ ἄς ὑπερυψῶνῃ / ὑπερδοξάζῃ Αὐτὸν σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες / αἰωνίως.

**Ὁσίου Νικοδήμου Ἁγιορείτου,
Ἐρμηνεῖα εἰς τὸν Εἰρμὸν τῆς Ὁδῆς Η'
τοῦ πεζοῦ Κανόνος τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως,
Ποιήματος Ἁγίου Κοσμά τοῦ Μελωδοῦ**

Εὐφυνέστατα προσαρμόζει εἰς τὴν Ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως τὸ θαῦμα τῆς Βαβυλωνίας καμίνου ὁ θεσπέσιος Μελωδὸς διὰ τοῦ παρόντος Εἰρμοῦ·

διότι λέγει, ὅτι ἡ Βαβυλωνία ἐκείνη καὶ Χαλδαϊκὴ κάμνος, ἣτις ἦτον δροσερὰ καὶ ὄχι φλογερὰ, ἐπροεικόνιζε τὸν τύπον τῆς ἐκ τῆς Παρθένου κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ.

Διότι, καθὼς ἡ κάμνος ἐκείνη, ἂν καὶ ἦτον ἐκκεκαυμένη ἐπταπλασίως μὲ τὴν ὕλην πυρός, δὲν κατέκαυσε ὅμως τοὺς τρεῖς νέους Παῖδας, τοὺς ὁποίους ἐδέχθη μέσα εἰς τὸν ἑαυτὸν της·

οὕτω καὶ τὸ πῦρ τῆς Θεότητος τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ δὲν κατέκαυσε τὴν κοιλίαν τῆς Παρθένου Μαρίας, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆλθεν, ἀλλὰ διεφύλαξεν αὐτὴν ἀφλεκτον καὶ ἄβλαβη.

* * *

Ὁ τύπος δὲ οὗτος τῆς καμίνου εἶναι ἀντίστροφος μὲ τὸ πρωτότυπον, ἦτοι μὲ τὴν ἐκ Παρθένου Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος·

ἐκείνη γὰρ ἡ Χαλδαϊκὴ κάμνος, ἣτις προετύπωνε τὴν μήτραν τῆς Θεοτόκου, ἔχουσα μέσα τὸ πῦρ, δὲν ἔκαυσε τοὺς νέους ὅπου ἐδέχθη·

ἐδῶ δὲ ὁ ὑπὸ τῆς μήτρας τῆς Παρθένου δεχθεὶς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἔχων τὸ πῦρ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, Αὐτὸς πῦρ αὐτόχρημα ὑπάρχων, δὲν κατέκαυσε τὴν δεξαμένην Αὐτὸν μήτραν.

• Καὶ πρεπόντως τοῦτο ἐποίησεν· διότι ἐπειδὴ ὁ Θεὸς πῦρ εἶναι καὶ λέγεται καταναλίσκων: «Κύριος, φησὶν, ὁ Θεὸς σου πῦρ καταναλίσκων ἐστὶ» (Δευτ. δ' 24), διότι καταναλίσκει τὴν μοχθηρίαν καὶ ἁμαρτίαν, κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον·

διὰ τοῦτο, πῶς ἦτον δυνατὸν νὰ κατακαύσῃ τὴν Παρθένον, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εὐρίσκετο κανὲν ἶχνος ἁμαρτίας ἢ ῥυπαρίας, οὔτε προπατορικῆς· ἐκαθάρθη γὰρ ἡ Παρθένος τῆς ἁμαρτίας ταύτης ὑπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὡς ἡ κοινὴ γνώμη τῶν Ἱερῶν Θεολόγων δογματίζει· ἀλλ' οὔτε προαιρετικῆς;

■ Καθὼς γὰρ τὸ πῦρ τοῦτο τὸ διακονοῦν εἰς τὰς χρεῖας ἡμῶν, καὶ διὰ τοῦτο καλούμενον διακονικόν, δὲν ὑπερβαίνει τοὺς ὅρους καὶ τὰ μέτρα τῆς καυστικῆς του δυνάμεως, τὰ ὁποῖα ἔλαβε παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ·

ἀλλὰ καίει μὲν αὐτὸ ξύλα καὶ λινάρι καὶ καλάμι, καὶ ὅλα ὅσα εἶναι δεκτικὰ τῆς ἐκείνου καύσεως· δὲν καίει δὲ ἐκ μὲν τῶν ζώων τὴν ψυχροτάτην Σαλαμάνδραν¹, ἐκ δὲ τῶν ξύλων

Σαλαμάνδραν.

τὸ φυτὸν τὸ καλούμενον **Λάριξ**², ἐκ δὲ τῶν **λίθων** τὴν πέτραν τὴν καλουμένην **Πανταρθὴν**³.

εἰς ταῦτα γὰρ ἐμπεσὸν τὸ πῦρ λησμονεῖ, τροπον τινά, τὴν φυσικὴν του καυστικὴν δύναμιν, καὶ ἀφλεκτα ταῦτα διαφυλάττει·

• τοιοιτοτρόπως καὶ ὁ Θεός, τὸ πῦρ τὸ αὔλον καὶ ἀναλωτικὸν τῆς ἁμαρτίας, ὅπου μὲν εὖρη ἁμαρτίαν, ἐκεῖ ἐνεργῆ καὶ ταύτην κατακαίει, ὅπου δὲ ἁμαρτίαν δὲν εὐρίσκει, ἐκεῖ δὲν καίει, ἀλλὰ

μᾶλλον δροσίζει.

Οὕτω δὲν ἐφλεξε καὶ τὸ ἄσπιλον καὶ ἅγιον σῶμα τῆς Παρθένου, ἐπειδὴ δὲν εὐρήκεν εἰς αὐτὸ κάμμίαν ὕλην καὶ ἁμαρτίαν, ἣτις καίεται ὑπὸ τοῦ θεοῦ πυρός.

Λάριξ.

* * *

Ἐπιφέρει δὲ ἀκολούθως ὁ Μελωδός, ὅτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ἤξιωθημεν νὰ ἰδοῦμεν τοιοῦτον θαυμάσιον, διὰ τοῦτο ἄς ὑμνήσωμεν αὐτὸ καὶ μελωδήσωμεν, λέγοντες: «Εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας», Πανταρθὴν. τὸ ὁποῖον εἶναι λόγος χαρακτηριστικὸς τῆς ὀγδόης Ὁδῆς.

1. Ὅθεν ἡ πόλις τοῦ Παρισίου ἔχει ὡς σημαίαν τὴν **Σαλαμάνδραν** ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς μὲ ταύτην τὴν ἐπιγραφήν: «Περικυκλῶμαι, ἀλλ' οὐ φλέγομαι» (Κεφ. κθ' τοῦ Πολιτικοῦ Θεάτρου).

2. Περὶ τούτου γράφει ὁ Πλίνιος, ὅτι ὅταν ῥιφθῆ ὁ **Λάριξ** εἰς τὴν φωτίαν, ἀντιστέκει εἰς αὐτὴν ὡς ἐάν ἦτον πέτρα. Ὅθεν ὁ Καῖσαρ, πηγαίνων εἰς τὴν πόλιν Γαζγόβειαν, εὐρήκεν ἐκεῖ ἓνα πύργον, ὅστις ἦτον κατεσκευασμένος ἀπὸ τὸ ξύλον αὐτό, καὶ ἐπρόσταξε νὰ τὸν κατακαύσουν· ἀλλ' ἡ φλόγα ἐπερικύκλωσε μὲν τὸν πύργον, ἀμμίαν δὲν φθορὰν δὲν τοῦ ἐπροξένησε (Κεφ. κθ' τοῦ Πολιτικοῦ Θεάτρου).

3. Λέγουσι δὲ οἱ Φυσικοὶ, ὅτι καὶ ὁ λίθος ὁ καλούμενος **Ἄσβεστος**, ὅστις ἐκβαίνει εἰς τὴν Ἀρκαδίαν σιδηροχρώματος, ὅταν μίαν φορὰν ἀνάψη ἀπὸ τὸ πῦρ, ποτὲ δὲν σβύννεται, ἀν καὶ ῥίψη τινὰς ἐπάνω του ὅλα τῶν ποταμῶν τὰ νερά· διαμένει γὰρ ἔχων τὸ πῦρ χωρὶς νὰ κατακαίεται ἀπὸ αὐτό, κατὰ τινὰ ἀπόρρητον λόγον τῆς φύσεως (Κεφ. κδ' τοῦ Πολιτικοῦ Θεάτρου).

